

CRNA GORA

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Br. predmeta 42-18

Podgorica, 25. decembar 2018. godine

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u daljem tekstu Savjet, na XX sjednici održanoj 25. decembra 2018. godine, u sastavu **mr.sc. Aleksandar Saša Zeković, doc.dr Branislav Radulović, prof. dr Dražen Cerović, dr Vladimir Dobričanin i advokat Zoran Čelebić**, razmotrio je pritužbu građana N.A i P.A. iz Podgorice, u vezi zloupotrebe ličnih podataka i prikrivene istrage, od strane policijskih službenika CB Podgorica i usvojio nakon pribavljenih informacija i izjašnjenja, provedenog postupka i obavljene rasprave, sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom su se obratili građani N.A. i P.A. iz Podgorice, u vezi sa aktima koja im je, na zahtjev, izdalo Odjeljenje za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP), i to rješenjima kojima im je odobren pristup informacijama u posjedu MUP - informacija o ličnim podacima. Uz pomenuta rješenja dostavljeni su podaci da su pristup ličnim podacima za A.N. ostvarili: P.D, Š.B, R.M, Š.M, M.S, V.A, M.M, V.I. (dva puta) i Ž.Z. svi iz osnova Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima i L.V. iz oblasti Zakona o unutrašnjim poslovima. Navedeno je i da su pristup ličnim podacima za P.A. ostvarili: M.S. (dva puta) i J. LJ. M. i to iz osnova Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima. Podnosioci pritužbe su naveli da, u odnosu na gore navedena lica koja su policijski službenici i koja su ostvarila uvid u njihove lične podatke u službenoj evidenciji koja se vode u MUP-u i u Upravi policije, je zanimljivo da je uvid u lične podatke N.A. ostvarila M.R, inače tada Viša policijska inspektorka I klase u Odjeljenju za unutrašnju kontrolu policije, a sada Glavna policijska inspektorka u Odjeljenju za unutrašnju kontrolu policije, kao i dva puta V.I. koja je, koliko im je poznato, raspoređena u Odjeljenju za privredni kriminalitet Uprave policije, a koje nemaju nikakve veze sa bezbjednošću saobraćaja na putevima, a obije su ostvarile uvid u lične podatke N.A, a sve navodno iz osnova zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima.

2. Podnosioci pritužbe su naveli i da je zanimljivo kako pomenute i svi drugi gore navedeni policijski službenici i po kom osnovu imaju službenog dodira sa primjenom Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, posebno imajući u vidu da da A.P. ne posjeduje niti koristi bilo kakvo motorno vozilo, niti ima položen vozački ispit.
3. Da bi stvari bile jasnije i u cilju provjere da li se protiv članova ove porodice vodi bilo kakav postupak a što bi mogao biti osnov za provjere koje vrši Uprava policije, podnosioci pritužbe su Savjetu dostavili uvjerenja da se N.A. i P.A. ne nalaze u evidenciji za krivična djela iz nadležnosti suda i da se protiv njih ne vodi krivični postupak. S tim u vezi je navedeno da i Uprava policije i MUP moraju imati sve zakonom i drugim propisima utvrđene evidencije u kojima se evidentiraju svi zahtjevi, upisi, predmeti, dokumenta pa i oni koji se tiču zahtjeva u vezi ličnih podataka podnosilaca ove pritužbe i razloga za ulazak u iste, zatim koje je službeno lice i iz koje organizacione jedinice koristilo lične podatke, po kom pravnom osnovu, čijem nalogu ili odobrenju i na osnovu kog pravnog akta, u koje svrhe, a sve iz razloga jer po zakonu nijedan državni organ ili ovlašćeno lice iz istog ne smije ulaziti u lične podatke podnosioca pritužbe ili bilo kog drugog lica bez pravnog osnova, odgovarajućeg i propisanog akta i suprotno postupku i utvrđenoj proceduri.
4. Podnosioci pritužbe su naveli da je, u konkretnom slučaju i na osnovu navedenih dokaza, očito da su gore navedena službena lica Uprave policije i MUP-a ulazili u njihove lične podatke, sa osnovom pristupa najčešće Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima i Zakona o unutrašnjim poslovima u jednom slučaju, bez pravnog osnova, odgovarajućeg i propisanog akta i suprotno propisanim postupku i proceduri.
5. Imajući u vidu gore navedeno N.A. se, 14.05.2018, obratila pisanim putem rukovodiocu Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije MUP-a, sa obavještenjem o svemu gore navedenom i zahtjevom da po istome postupi po zakonu, koje se izjasnilo da nije nadležno za postupanje po predmetnom zahtjevu i uputilo na obraćanje nadležnim organima.
6. Podnositeljka pritužbe je istakla da je u ovoj stvari Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije nadležno jer je u pitanju zloupotreba policijskih službenika, bezakonje i mora biti predmet provjere unutrašnje kontrole policije. Podnositeljka pritužbe, građanka N.A. je navela da je na ovaj način, kao policijski službenik, pokušala prvo da u MUP-u gdje radi, pokrene provjeru navedene stvari te da poslije ovakvog odgovora ona na ovo pitanje više ne može uticati iz kog razloga je i odlučila da posluša svog pretpostavljenog, načelnika M.A, i sve navedene nezakonitosti prijavi nadležnim organima.
7. U zaključnici obraćanja Savjetu podnosioci pritužbe su naveli da je, saglasno zakonom utvrđenim ovlašćenjima, potrebno provjeriti sve navedeno i konstatovati

ili na drugi propisan načine utvrditi nezakonnosti i propuste u radu navedenih policijskih službenika i povrede zakona u konkretnom slučaju.¹

8. Građani N.A. i P.A, a koje zastupa punomoćnik N.A, izvršili su i dopunu pritužbe. Naveli su da su se obratili Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama (u daljem tekstu Agencija) ukazujući na nezakonitu obradu podataka od strane službenika MUP i Uprave policije, na osnovu čega je Agencija donijela zapisnik o izvršenom nadzoru, čija kopija je dostavljena Savjetu.
9. U zapisniku Agencije je konstatovano da je M.M. vršila obradu ličnih podataka oštećene N.A. elektronskim putem na način što je u log fajl-u IS MUP-a zabilježen njen pristup dana 02.06.2016. u određeno vrijeme, da je kao osnov naveden Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima ali ne i član niti broj predmeta (interni broj) po kojem je vršena pretraga, što je, kako stoji, suprotno čl. 24 stav 3 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.
10. Navedeno je i da je bitno istaći da niko ne spori da je ista ovlašćena da ulazi i obrađuje lične podatke određenih drugih lica, ali ne i svih lica, i to po tačno određenom pravnom osnovu a ne izmišljenom, samo iz zakonskih razloga, o čemu se vodi evidencija bez prava na zloupotrebu. U pogledu traženja imena oca oštećene ovim povodom se navodi da je u pitanju zloupotreba prava policijske službenice da nezakonito upada u lične podatke i iste nezakonito obrađuje. Naime, potpuno je netačno da se imenovana policijska službenica, poučena vjerovatno od drugih lica, poziva na razlog obrade podataka oštećene N.A. kako bi utvrdila ime njenog oca, koji podatak joj je već bio poznat, jer radi u istom odjeljenju i kancelariji sa njom i dolazila je i u kuću njenog oca. Navodi se i da u ovom Odjeljenju, gdje obije rade, postoji i analitičar koji vodi evidenciju o svim podacima vezano za zapošljene, vozila i dr.
11. U odnosu na S.M. je konstatovano da se još uvijek koristi njegova ID kartica od strane ostalih službenika angažovanih u dežurnoj službi, iako je na njegovo insistiranje predloženo rukovodiocu Grupe za obezbjeđenje objekata da se ista povuče iz upotrebe, budući da više nije radno angažovan u navedenoj službi, pa se konstatuje da je obrada ličnih podataka za lice A.N. vršena od strane N.N. lica, da se zbog toga ne može utvrditi valjani pravni osnov i svrha obrade ličnih podataka elektronskim putem za ovo lice što je suprotno čl.2 stav 1 i 2, čl.4a stav 3, čl.6, čl.22 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i tačke 9 podtačke 2 i 4 Uputstva o pristupu i kontroli pristupa računarskom sistemu Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave. Ovo posebno imajući u vidu jer je nadzorom, a na osnovu uvida kontrolora u log fajl IS MUP-a utvrđeno da je izvršen pristup ličnim podacima za lice N.A. ID karticom S.M. dana 13.02.2016. godine u određeno vrijeme, uz navođenje osnova Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima. Konstatovano je da nije naveden bliži član Zakona, niti broj predmeta po kojem je vršena pretraga za ovo lice što je suprotno čl.24 stav 3 Zakona o zaštiti podataka

¹ U prilogu pritužbe Savjetu su dostavljene kopije: Zahtjeva (2) za slobodan pristup informacijama Odjeljenju za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama od 29.03.2018; Rješenja (2) Odjeljenja za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama od 14.05.2018; Uvjerjenja (2) Osnovnog suda u Podgorici; Obavješjenja sa zahtjevom za postupanje Odjeljenju za unutrašnju kontrolu policije od 14.05.2018 i predmetnog odgovora od 24.05.2018

o ličnosti. Na osnovu uvida kontrolora u log fajl IS MUP-a utvrđeno je da je izvršen pristup ličnim podacima za lice A.P. od strane S.M. dana 09.02.2018. godine i 13.04.2018. godine u određeno vrijeme, uz osnov Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima, bez navođenja člana Zakona niti broja predmeta. S tim u vezi, a na osnovu navoda iz službene zabilješke S.M. se konstatuje da je obrada ličnih podataka za P.A. u dva navrata vršena od strane N.N. lica, da se zbog toga ne može utvrditi valjani pravni osnov, odnosno svrha obrade što je suprotno čl.2 stav 1 i 2, čl.4a stav 3, čl.6, čl. 10, čl.22 i čl.24 stav 3 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i tačke 9 podtačke 2 i 4 Uputstva o pristupu i kontroli pristupa računarskom sistemu Ministarstvu unutrašnjih poslova i javne uprave.

12. Podnosioci pritužbe su pred Savjetom naveli da je iz navedenog jasno da je okrivljeni M.S. znao i namjerno ostavio svoju ID karticu kolegama kako bi je nezakonito koristile, u cilju ulaska u lične podatke oštećenih a vjerovatno i drugih građana i iste nezakonito obrađivali suprotno zakonu, Uputstvu i Ustavu Crne Gore.
13. U odnosu na A.V. je konstatovano da je uvidom u log fajl IS MUP-a utvrđeno da je izvršen pristup za lice N.A. za dan 14.02.2017. godine u određenom vremenu od strane korisnika A.V. te da je kao osnov naveden Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima, da nije naveden bliži član Zakona niti broj predmeta (interni broj) po kojem je vršena pretraga za ovo lice. Utvrđeno činjenično stanje, kako se navodi, nije u saglasnosti sa navodima iz službene zabilješke A.V. "da je u ovom kao i u ostalim slučajevima postupao u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima", te se konstatuje da je obrada ličnih podataka za N.A. elektronskim putem vršena suprotno čl.2 stav 1, čl.4a stav3, čl.6, čl.22 i čl.24 stav 3 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.
14. U odnosu na Ž.Z. je konstatovano da je obrada - uvid u lične podatke za N.A. vršena elektronskim putem na način što je u log fajl-u IS MUP-a zabilježen pristup od strane Ž.Z. dana 13.09.2017. godine u određeno vrijeme te da je kao osnov naveden Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima, takođe bez navođenja člana Zakona i broja predmeta.
15. U odnosu na Š.M. je konstatovano da je obrada-uvid u lične podatke za N.A. vršena elektronskim putem na način da je u log fajl-u IS MUP-a zabilježen pristup od strane M.Š, 10.11.2016. godine u određeno vrijeme, te da je kao osnov naveden Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima, bez navođenja člana Zakona, broja predmeta što je suprotno čl.2 stav 1 i 2, čl.4a stav 3, čl.6, čl.10, čl. 22 i čl.24 stav 3 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i tačke 9 podtačke 2 i 4 Uputstva o pristupu i kontroli pristupa računarskom sistemu Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave.
16. U odnosu na V.I. je konstatovano da je na osnovu uvida u log fajlove IS-a MUP-a zabilježen pristup ličnim podacima N.A. sa ID karticom (Smart kartica) na njeno ime, 12.09.2017. godine u određeno vrijeme i 13.09.2017. godine, da je kao osnov naveden Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima, takođe bez navođenja bližeg člana Zakona i broja predmeta. Punomoćnik podnosilaca pritužbe kao interesantno je naveo navodi da samo za ovu policijsku službenicu izjavu umjesto nje daje dopisom lično E.B, pomoćnik direktora Uprave policije iz

Sektora Kriminalističke policije. Kod ove policijske službenice bitno je istaći da razlog za nezakonitu obradu podataka oštećenih, njegovih supruga N.A. i sina P.A, koji je tada imao 21 godinu, ne može i ne smije biti taj što je nezakonito i protivustavno lišen slobode od strane Uprave policije a po nalogu državnog tužioca.

17. Dalje je naveo da kada govori o takvim navodima da su isti okrivljeni i da su njihovi šefovi tako upadali u lične podatke i vršili njihovu obradu recimo u najjužoj porodici drugih osumnjičenih, poput ličnih podataka tadašnjeg pomoćnika ministra MUP kada je njegov rođeni brat bio lišen slobode zbog sumnje da je izvršio krivično djelo i u drugim sličnim primjerima i to još sve dodatno nezakonito bez naloga, pravnog osnova ili propisane evidencije, dosta puta pod korisničkim imenima i lozinkama kolega policajaca koji tu više i ne rade ili su odsutni, a sve iz najvjerojatnijeg razloga da se ne bi otkrilo što rade i kakvu nezakonitost čine.
18. Dokaz navedenom je i izjava okrivljene M.M. koja je navela da je takvu nezakonitost uradila na zahtjev rukovodioca Odjeljenja, a može se dovesti u vezu sa tim što on kao advokat zastupa nezavisan dnevni list Dan i što je, kako navodi, diskriminisan od strane pripadnika ove vlasti zbog zastupanja pomenutog dnevnog lista i opozicionog političkog opredjeljenja, o čemu kao dokaz posjeduje i Mišljenje Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore broj 318/17, od 09.05.2018.
19. Punomoćnik podnosioca pritužbe je ocijenio izmišljenom informaciju da predmetne podatke obrađuju navodno zbog imena oca N.A, a po priznanju okrivljenih izmišljenom osnovu Zakonu o bezbjednosti saobraćaja na putevima, a njihov rukovodilac E.B. čak jasno u zapisniku priznaje da je to zbog njega protiv koga nemaju dokaz a tužilaštvo nije u stanju ni poslije godinu dana od kako je protivzakonito lišen slobode da podigne optužnicu.
20. U odnosu na policijske službenike M.M, V.L. i M.Lj.J. konstatovano je da kontrolorima Agencije nijesu dostavljene tražene informacije shodno aktu Odsjeka za nadzor Agencije, Urgencije Odsjeka za nadzor Agencije kao i na osnovu usmenih zahtjeva tokom vršenja nadzora a na tražene činjenice i okolnosti.
21. U odnosu na okrivljene NN rukovodioce organizacionih jedinica i druga odgovorna službena lica MUP i Uprave policije u kojima rade okrivljeni policijski službenici je jasno da su znali, odobravalali čak i naložili da okrivljeni i drugi policijski službenici ulaze i nezakonito obrađuju lične podatke oštećenih, a vjerovatno i drugih građana i to na osnovu ID kartica jednih policijskih službenika datih drugom licu-policijskim službenicima sa drugim korisničkim imenom i lozinkom, odnosno digitalnim sertifikatom, zatim da su omogućili, dozvolili i čak naložili da se koristi mrežni računar sa korisničkim imenom i lozinkom odnosno digitalnim sertifikatom drugog korisnika i to sve suprotno odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i suprotno Uputstvu o pristupu i kontroli pristupa računarskom sistemu Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave. Takođe su bili u obavezi po navedenim propisima da nadgledaju rad korisnika kako bi otkrili eventualne nedopuštene aktivnosti, što nijesu činili ili su isto propustili da urade.
22. Podnosioci pritužbe su naglasili da je iz predmetnog zapisnika i urgencije Agencije jasno da su službena i odgovorna lica u MUP-u i u Upravi policije

opstruirali kontrolu i nadzor Agencije, da se zbog toga više puta nadzor morao prekidati, i da su na kraju zbog toga Agencija i njeni kontrolori od pomenutih rukovodilaca i spriječeni da dobiju sve potrebne službene podatke za imenovane policijske službenike M.M, V.L. i M.Lj.J. a sve iz razloga da bi i njih i sebe zaštitili. Iz ovakvog ponašanja službenih i odgovornih lica MUP i Uprave policije, je jasno da se oni ne plaše bilo kakve radnje tužilaštva u dokazivanju njihovih nezakonitosti, kako od tužilaštva pomenute Agencije tako ni bilo kog drugog državnog organa jer se osjećaju zaštićeno i sigurno.

23. U svom obraćanju podnosioci pritužbe Savjetu su ukazali i da je u pomenutom Zapisniku od strane kontrolora Agencije posebno navedeno da je subjekat nadzora (MUP i Uprava policije) shodno članu 24 stav 1 i 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti donio tehničke i kadrovske mjere zaštite elektronske obrade ličnih podataka kroz IS MIP-a, na način da je Uputstvom o pristupu i kontroli pristupa računarskom sistemu Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave propisana procedura korišćenja računara jedinstvenog računarskog sistema MUP-a od strane korisnika (član 1) i da se tačkom 8 ovog Uputstva propisuje da se na aplikaciji korisnik prijavljuje na osnovu jedinstvenog korisničkog imena i lozinke i/ili digitalnog sertifikata i/ili otiska prsta. Tačkom 9 ovog Uputstva propisuje se zabrana na način da korisnik mrežnog računara ne smije: ostaviti uključen računar bez svog nadzora (alineja 1), dati drugom licu svoje korisničko ime i lozinku odnosno digitalni sertifikat (alineja 2), koristiti mrežni računar sa korisničkim imenom i lozinkom odnosno digitalnim sertifikatom drugog korisnika (alineja 4), da je Uputstvom o sigurnosti računarskog Ministarstva unutrašnjih poslova i javne uprave utvrđeno da se pod tačkom 21 propisuje da su administratori dužni da u svojoj oblasti svakodnevno prate rad računarskog sistema i kontrolišu izvještaje, nadgledaju rad korisnika u cilju otkrivanja eventualnih nedopuštenih aktivnosti. U zapisniku Agencije se između ostalog konstatuje da se u polje „osnov“ upisuje slovo: „p“ ili „a“ ili „l“, a za koja na postavljeno pitanje kontrolora Agencije šta znače nisu dobili odgovor. U dopisu je navedeno da je bitno zapitati se zašto MUP i Uprava policije kriju od nadležnog državnog organa -Agencije što znače navedena slova, a odnose se na obilježavanje ličnih podataka građana ili su u vezi sa njima, te da ako su ti i takvi podaci tajna ili su zaštićeni oznakom tajnosti zašto nijesu označena, te da se sa takvim stavom, ponašanjem i nezakonitim prikrivanjem podataka postavlja opravdano pitanje da li se istim označavaju građani i njihovi lični podaci tako da u nekim krugovima ili nekim licima, organizacijama prepoznaju po različitostima, recimo vjerskim, nacionalnim, političkim, itd., ili da se na taj način zaštite oni policijski službenici i njihovi rukovodioci koji nezakonito ulaze i obrađuju lične podatke građana za nečije privatne potrebe ili iz nekih nezakonitih razloga i osnova.
24. Na kraju dopunjenog obraćanja je konstatovano da su navedenim činjenjem policijski službenici kao službena lica nezakonitim vršenjem pretrage i obrade ličnih podataka oštećenih postupali nezakonito i protivustavno, povredom ljudskih prava i sloboda oštećenih tj.njihovim uskraćivanjem ili ograničenjem, utvrđenih Ustavom, zakonima i drugim propisima, a ovo iz razloga jer je članom 43 Ustava Crne Gore posebno propisano da se jemči zaštita podataka o ličnosti i da je

zabranjena svaka upotreba podataka o ličnosti van namjene za koju su prikupljeni.

25. **Savjet za građansku kontrolu rada policije je konstatovao da je u radu imao izuzetno ozbiljan predmet u kojem se prepoznaje kompletna širina i intenzitet problema zaštite ličnih podataka koji su u posjedu Uprave policije i MUP Crne Gore.**
26. **Savjet je utvrdio da je postupanje policijskih službenika u konkretnom slučaju bilo neprofesionalno i nezakonito.**
27. Ovo posebno imajući u vidu odredbe člana 43 Ustava kojim se jemči zaštita podataka o ličnosti i zabranjuje upotreba podataka o ličnosti van namjene za koju su prikupljeni. Prema članu čl. 9 st. 1 i 9 Zakona o zaštiti podataka lični podaci su sve informacije koje se odnose na fizičko lice čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi; neposredno ili posredno, a naročito pozivanjem na ličnu identifikacionu oznaku ili jednu ili više karakteristika koje su specifične za fizički, fiziološki, mentalni, ekonomski, kulturni ili društveni identitet tog lica, dok je obrada ličnih podataka podrazumijeva radnju kojom se automatski ili na drugi način lični podaci prikupljaju, evidentiraju, snimaju, organizuju, čuvaju, mijenjaju, povlače, koriste, vrši uvid u njih, otkrivaju putem prenosa, objavljuju ili na drugi način čine dostupnim, svrstavaju, kombinuju, blokiraju, brišu, uništavaju, kao i bilo koja druga radnja koja se vrši na ličnim podacima (stav tačka 2 ovog člana Zakona).
28. **Savjet je jasno utvrdio da je podnosiocima pritužbe vršena obrada njihovih ličnih podataka**, i to: JMB, prezime, ime, rođeno prezime, pol, datum rođenja, godina starosti, status- prebivalište, ime oca i majke, opština prebivališta, mjesto prebivališta, adresa, kućni broj, država rođenja, opština- grad rođenja, fotografija, stručna sprema, bračno stanje, datum trenutne adrese, jmb oca i jmb majke. Obradu ličnih podataka podnosioca zahtjeva vršio je rukovalac zbirke ličnih podataka Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore. Shodno članu 4a stav 3 ovog Zakona, MUP CG kao rukovalac mora da obezbijedi, da kad vrši obradu ličnih podataka ili kad se ti podaci obrađuju u njegovo ime, da se ta obrada vrši u skladu sa čl. 2 i 3 ovog Zakona.
29. Inače, članom 2 stav 1 i 2 Zakona o zaštiti podatka o ličnosti, propisano je da se lični podaci moraju obrađivati na pošten i zakonit način i da se isti ne mogu obrađivati u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade niti na način koji nije u skladu sa njihovom namjenom, što podrazumijeva obradu ličnih podataka u skladu sa relevantnim zakonskim propisom koji reguliše određenu oblast uzimajući u obzir svrhu za koju su prikupljeni.
30. **Shodno principu zakonitosti i pravičnosti i principu ograničenja svrhe, lični podaci se mogu obrađivati na osnovu saglasnosti lica na kojeg se podaci odnose kojom lice nakon što je informisano o namjeni obrade, izražava pristanak da se njegovi lični podaci obrađuju za određenu namjenu ili na osnovu ovlašćenja i nadležnosti koje proizilaze iz zakonom propisanih obaveza, uzimajući u obzir svrhu za koju su obrađeni. Budući da u konkretnom slučaju ne postoji saglasnost podnosioca Zahtjeva za obradu ličnih podataka, relevantne su odredbe člana 10 Zakona, kojima je utvrđeno**

pravo na obradu ličnih podataka bez saglasnosti lica, na osnovu zakonom propisanih obaveza rukovaoca zbirke ličnih podataka. Takođe, članom 6 Zakona uređeno je da u slučaju kad se namjena ličnih podataka i način njihove obrade propisani zakonom, rukovalac zbirke ličnih podataka određuje se tim zakonom.

31. Savjet je nedvosmisleno utvrdio, da je za podnosiocce pritužbe evidentiran pristup od strane 12 korisnika (policijskih službenika), a da je kao pravni osnov naveden Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima. Takođe, nedvosmisleno je utvrđeno da je za lice N.A, vršena obrada njenih ličnih podataka od strane sljedećih policijskih službenika kao ovlašćenih korisnika Informacionog sistema MUP-a, i to: P. D. (dana 25.04.2016.), Š.B. (25.04.2016.), R. M. (02.06.2016.), Š.M. (10.11.2016.), V.A. (14.02.2017.), V.I. (12.09.2017.) i Ž.Z. (13.09.2017.), na način što je ostvaren pristup u elektronsku bazu podataka koja sadrži gore navedene vrste ličnih podataka, a na osnovu Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, **bez navođenja posebnog člana koji propisuje ovlašćenja i nadležnosti postupanja na osnovu kog bi se moglo utvrditi za koju namjenu je izvršen uvid u lične podatke podnosioca zahtjeva, niti navođenja broja predmeta (interni broj) ili naloga na osnovu kog bi se mogla utvrditi svrha obrade ličnih podataka podnosioca zahtjeva, čime se obrada vršila na proizvoljan i nezakonit način, kojim postupanjem je došlo do povrede čl.2 stav 1, čl.6, čl.10 i čl.24 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.**
32. **Nadalje, Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti u članu 24 regulišu se mjere zaštite ličnih podataka prilikom obrade, dok je u stavu 3 ovog člana propisano da ako se obrada vrši elektronskim putem, rukovalac zbirke ličnih podataka obavezan je da obezbijedi da se u informacionom sistemu automatski evidentiraju korisnici ličnih podataka, podaci koji su obrađivani, broj predmeta, vrijeme odjave i prijave sa sistema i po potrebi datum do kad podaci o korisniku nijesu dostupni licu čiji su podaci obrađivani.**
33. Pored navedenog, Savjet je utvrdio da se u aplikativnom rješenju kojim se evidentira pravni osnov obrade kroz padajući meni navodi jedan od sljedeća tri zakona: Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima, Zakon o unutrašnjim poslovima i Zakonik o krivičnom postupku. **Kako se pravni osnov obrade može zasnivati isključivo na pojediničnoj normi kojom se propisuje izvršavanje zakonom propisanih obaveza od strane rukovaoca zbirke ličnih podataka, a ne pozivanje na zakonski propis uopšteno, to se mora obezbijediti da se obrada ličnih podataka elektronskim putem vrši na pošten i zakonit način, odnosno na način na koji će se na jasan i nedvosmislen način utvrditi odredba iz jednog od tri navedena zakona koja propisuje namjenu i način obrade ličnih podataka od strane rukovaoca zbirke ličnih podataka, čime bi se obezbijedilo načelo zakonitosti i načelo svrhovitosti obrade ličnih podataka.**
34. **Uzimajući u obzir određene izjave u predmetu Savjet podsjeća sve policijske službenike na obavezu odbijanja nezakonitih naređenja.**
35. **Savjet ocjenjuje da je posrijedi zabrinjavajući opseg kršenja ljudskih prava prema kojem se u MUP Crne Gore i Upravi policije iskazuje, u kontinuitetu, neprihvatljiva tolerancija i relativizacija.**

36. **Savjet podsjeća da je, tokom 2018, radeći i na drugim predmetima, više puta ukazao na potrebu da se hitno unaprijedi, u Upravi policije, profesionalna pažnja u vezi sa zaštitom ličnih podataka i njihovog neovlašćenog korišćenja.**
37. **Na osnovu raspoložive dokumentacione osnove Savjet prepoznaje namjeru odgovornih u Upravi policije, da nepotpunim i nerazumljivim iskazima ili odbijanjem pružanja traženih odgovora spriječe utvrđivanje činjenica u vezi sa (ne)poštovanjem ljudskih prava građana čime se značajno ograničavaju rezultati rada drugih državnih organa poput državnog tužilaštva, Agencije za zaštitu ličnih podataka ili nadzora nad radom policije.**
38. **Na osnovu konkretnog slučaja Savjet iskazuje zabrinutost zbog mogućnosti postojanja uigrane šeme po kojoj se vrše nezakovitosti i zloupotrebe, onemogućava sankcionisanje istih i sprovode ozbiljna kršenja ljudskih prava.**
39. **Imajući u vidu odnos Uprave policije prema konkretnom slučaju Savjet iskazuje zabrinutost da se na isti ili sličan način postupa i prema drugim građanima i da u Upravi policije, još uvijek, ne postoji dovoljno ozbiljan i profesionalan nivo svijesti o značaju zaštite ličnih podataka građana. Takav pristup u Upravi policije nanosi štetu Državi Crnoj Gori i podriva njen demokratski kredibilitet.**
40. **Savjet poziva Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore da bez daljeg odlaganja otkloni nepravilnosti u obradi ličnih podataka na način što istima neće pristupati bez navođenja konkretnog zakonskog osnova s upućujućim članom kao pravnim osnovom i brojem predmeta.**
41. **Takođe, Savjet preporučuje Ministarstvu unutrašnjih poslova Crne Gore da obezbjedi tehničke i kadrovske mjere zaštite ličnih podataka u Informacionom sistemu, na način što u istom neće biti moguća obrada bez navođenja konkretnog zakona s upućujućim članom i brojem predmeta za svaki pojedinačan slučaj.**
42. **Zbog ozbiljnosti uočenog problema i prepoznatog kršenja ljudskih prava Savjet je odlučio da sa slučajem upozna i predsjednika Skupštine Crne Gore, Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore i Savjet Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.**